

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΟΙ ΤΥΜΦΗΣΤΟΙ

Ἀνάμεσα δὲ τόσα πού γραφτήκανε στὶς ἡμερίδες τῆς Πόλης, αὐτὲς τὶς μέρες γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα, λάμπουνε τρία ἄρθρα γραμμένα στὴν «Πρωτὰ» ἀπὸ τὸν κ. Τυμφηστή. Ὅχι γιὰτὶ λένε καινούρια πράματα, μὰ γιὰτὶ δείχνουνε «ἐν συνόψει»—οὕτως εἰπεῖν—πὼς στριφογυρίζει τὸ στενὸ κεφαλάκι δλουμένων αὐτῶν τῶν κυριῶν, πού ἀπὸ καιρὸ τώρα καταπιάνουνται νὰ κεραυνώσουνε τὴ δημοτικὴ μᾶς «ἀπαξ διὰ πάντος». Ὁ Τυμφηστής πού λέτε, εἶναι ὁ κ. Δ. Σ. Παπαδόπουλος, γνωστός στοὺς πολυαριθμοὺς ἀναγνώστες τῆς ἀθηναϊκῆς ἡμερίδας «Ἀστραπὴς» γιὰ τὴ «γλυκύθησσα» ποιημάτῳ του. Κάποτε ὁ «Νουμᾶς»—ὅταν ὁ μέγας ποιητῆς ἔβγαλε τὰ Ἀστραπιαῖα τραγούδια του σὲ βιβλίον—μάλιστ' ὅπως τοῦ ἀξίζει, καὶ καλὰ τὸν συγύρισε. Ὁ κ. Παπαδόπουλος, πού ἀκούγε κάθε μέρα ἀπὸ τοὺς διάφορους ἡμεριδογράφους τῆς Ἀθήνας, «πὼς ἤγγισε τὴν κορυφὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Παρνασσοῦ», τὰ πῆρε δὲ κακὸ τὰ λόγια τοῦ «Νουμᾶ», καὶ καθὼς φάνηκε τώρα, τὸ φύλαγε μέσα του. Μιὰ λοιπὸν πού βρέθηκε στὴν Πόλην, νόμισε καλὸ ν' ἀνακατεφτῆ καὶ σὸ ζήτημα δὲ «γνώστης» πού εἶναι, μάλιστ' ἀπαντογνώστης κατὰ τὸ Κουρούπειον σύστημα. Ἀρχισε λοιπὸν κι αὐτὸς τὶς ψευτιές του. Ἀκούς τὴν Ἰλιάδα νὰν τὴ λένε οἱ ἀνόητοι Μαλλιαροὶ «ἰλιάδα τῶ μῆρου»; Ἀκούς τοῦτο; ἀκούς τᾶλλο; Ἀπορεῖ ὁ ἀνθρώπος, πὼς δὲ σκέφτηκαν οἱ δημοτικιστὲς τὰ τόσα σοβαρὰ πιχειρήματα πού σκέφτηκε αὐτὸς γιὰ τὴν καθαρεύουσα. Κι ἀραδιάζει τὶς σφίγιες του. Μέσα σ' αὐτὲς βρισκόμε πὼς «ἡ περισηπόμενη χρησιμεύει διὰ νὰ προφέρεται μακρότερον τὸ δι' αὐτῆς τονοῦμενον γράμμα», καὶ γι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰν τὴ βγάλουμε ἀπὸ τὴ μέση ἐμεῖς οἱ μαλλιαροί. Πὼς «δὲν εἶναι δι' ἐπιστημονικὰ συγγράμματα ἔθθα ἀπαιτεῖται μεγάλη περιγραφικότης, ἢ δημώδης, διότι διὰ ταύτης ἀκροθιγῶς θίγονται ἡ ὅλα τὰ πράγματα». Πὼς «ἡ καθαρεύουσα εἶναι εὐπλαστοτέρα τῆς ἀρχαίας» (Προδοσίαν διορθῶμεν ἐνταῦθα καὶ δάκτυλον). Πὼς ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἠννοεῖ εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ τὸν Ἡσίοδου, τὸν Ὀμηρον, τὸν Δημοσθένην, τὸν Ξενοφῶντα κτλ.» (Πισίος λέει τὸ ἐναντίον); Ἐστερα λέει καὶ γιὰ τὸν Πατριάρχην. Πὼς μᾶς ἀφώρισε, πὼς μᾶς ἔκαμε, πὼς μᾶς ἔδειξε. Ἀπάνου σ' αὐτὸ κ' οἱ ἄλλες Πολιτικὲς ἡμερίδες εἶδαμε πού γράψανε κάμποσα. Καὶ μάλιστ' αὐτὸ τὸ τελεγράφημα πού ἔστειλε ὁ Φυτίλης στὸν Πανιερώτατο γιὰ τὴ γιορτὴ του, εἶπανε πὼς θύμωσε ὁ Πατριάρχης, καὶ πὼς «ἀπεκάλεσε τὸν Φυτίλιν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ φρενοδλαβεῖς». Στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμᾶ» ὑπάρχει γράμμα τοῦ Φυτίλη, μὲ τὴν ἀκόλουθη περικοπὴ πού εἶ-

ναι γιὰ δλους αὐτοὺς τοὺς ψεῦτες πατόκορφη ψυχρολουσία. «Τὸ τελεγράφημα πού ἀναφέρει ὁ Ταχυδρόμος πὼς ἔστειλα στὸν Πατριάρχην—γράφει ὁ Φυτίλης—καὶ μ' ἔλεεινολόγησε καὶ μὲ θεώρησε γιὰ τὸ φρενοκομῆν, εἶτανε αὐτό: Μεγάλη τρικυμία. Τὸ καρδί κιντυνέβει σὸ πέλαιγο. Ἀγιάντα, γέρο καπετάνιο! Ἀπλάδῃ, βάστα καλὰ, στάσου γενναῖα, θάρρος γέρο καπετάνιο. Τόστειλα στὸν Πατριάρχην στὰ βουλγαρικά. Τὸν καιρὸ δηλαδὴ πού ἔσταζε αἷμα ἡ καρδιά μας. Ὁ Πατριάρχης μ' ἀπάντησε μὲ γράμμα. Ὅχι μόνο δὲ μὲ ἔλεεινολόγησε, ἀλλὰ μ' ἐφαριστήσε καὶ μὲ διπλοφαριστήσε καὶ μούγραψε γιὰ χατήρι μου καὶ στὴ δημοτικὴ. Ὁ Πατριάρχης κ. Τυμφηστή—τ' ἀκούτε;—ἔγραψε καὶ στὴ δημοτικὴ. Τί πᾶτε λοιπὸν καὶ τὸν ἀνακατώνετε κι αὐτὸν μέσα στὰ σοφὰ ἄρθρα σας;

Μὰ τὸ σπουδαιότερο ἐπιχείρημα τοῦ Τυμφηστοῦ εἶναι, πού ὀνοματίζει τοὺς διασημότερους μαλλιαροὺς, γιὰ νὰ δείξη βέβαια στὸν κόσμον ποιοὶ ἄσχημοι ἀνθρώποι «ἀνακινῶσι τοιοῦτον ζήτημα. Οἱ χυδαῖστοι αὐτοὶ εἶναι ὁ Ψυχάρης, ὁ Πάλλης, ὁ Παλαμᾶς, ὁ Μάνος, ὁ Γρυπάρης, ὁ Χατζόπουλος, ὁ Καρκαδίτσας, ὁ Ἐφταλιώτης, ὁ Θεοτόκης, ὁ Ταγκόπουλος, ὁ Φυτίλης, ὁ Φωτιάδης κλπ.» Συγκρίνατε τώρα αὐτοὺς—πού δὲν ἔχουν κανένα δικαίωμα στὴ νέα φιλολογία μᾶς—μὲ τὴν παρέα τοῦ Τυμφηστοῦ πού ἀγωνίζεται στὴν «Ἀστραπὴ» νὰ φτιάσῃ «Νεοελληνικὴν ποίησιν». Μπακανάκης, Φιλομήλα, Ἀστρον, Μισογιάννης, Νίκος, Μαντζουρίδης, Δημητρίου, Τυμφηστής, Πανῶς κλπ. νὰ, οἱ μὴ χυδαῖστοι, οἱ μὴ μαλλιαροί, οἱ ἀληθεῖς ποιηταὶ τῆς νέας Ἑλλάδος!

Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, ὅπως εἶπαμε, στριφογυρίζει τὸ στενὸ κεφαλάκι, αὐτοῦν πού βγαίνουν κάθε μέρα βρίζοντας τὴ δημοτικὴ, εἶτε στὶς ἡμερίδες, εἶτε στὰ καφενεῖα. Κι ἄλλοίμνη, γιὰ τὴ δυστυχημένη Ρωμοσύνη, πολλοὶ Τυμφηστοὶ βρισκονται στὴν Πόλην. Ὅμως καὶ στὴν Ἀθήνα πολλοὶ Τυμφηστοὶ εἶναι χωμένοι σὲ τύπον καὶ σὲ καφενεῖα καὶ στὴ Βουλὴ ἀκόμα....

ΑΒΥΔΗΝΟΣ

Τὸ ἀπὸ Δ. Ταγκόπουλου.

Τὴ ὥρατα μαλλί σου οἱ στεναγμοὶ τὰ χείδευαν τῆς Ἑλλης
σὰ σὲ θεωροῦσε Ἀδουθὴν νὰ ψέλγῃς στ' ἀερογιάλι
λὲς κάρπιζαν τ' ἐπάρθενα τοῦ τέκνου τῆς Νεφέλης
στήθια πού κάρφωρε ἀρπαξὲ τῆς θάλασσας ἡ ἀγκυλίη.

Ἀπὸ τοῦ Ἀέαντρου τῆ γενιά κι ἂν εἴσουν—σὺ δὲ θέλεις
ἔλεος ν' ἀράξῃ ὁ πόθος σου μακρὺ σὲ χώραν ἄλλη
μὲ τὴ λαχτήρα τῆς καρδιάς—κι εἶχες καρδιά μεγάλη
τὴ νύχτα ἐπλεκες ρῆγινον στεφάνι τῆς Σαμέλης.

Στὰ μαῦρα μάτια σου ἔλαμπε τῆς λεβεντιάς ἡ πύρα
καὶ στὴν παλαιότερα τὸ γυμνὸ κορμί σου ὁ Φωτοδότης
θεωρῶντας, γιὰ καθρέπισμα ἔλεε τῆς ἴδιας νιότης.

Τώρα ὡ καίμωι—ποῖς φτόναγε τὴν ἰδικὴ σου μοῖρα;
στὴ μάχη ἄγρια δαγκάνοντας τὴ γιγ βγῆκε ἡ ψυχὴ σου
κι ὄρνια καὶ λύκοι χαίρουνται τὸ πύγκυλον κορμί σου.
Βόλος ΤΑΚΗΣ ΣΑΡΑΚΗΝΟΣ

σάλι. Τὴ νύχτα, σὸ κρεβάτι, στοίβαζε τὰ παπλώματα, τὶς κουβέρτες καὶ τὰ χράμια, χωρὶς ποτέ τῆς νὰ ζεσταθῇ. Τὸ μόνο πού τῆς ἄρεζε, νὰ σεβρίσῃ σὸ τραπέζι, σὰν καὶ πρῶτα, γιὰτὶ σεβρίσῃ μιὰ δὺο φορές σὸ πρῶγμα, καὶ μάλιστ' ὁ κ. Ἀντρέας τὴν ἔβαζε νὰναπάθεται λιγάκι ἀπὸ τὸ ἕνα πιάτο στᾶλλο σ' ἕνα σκαμνάκι, τῆς ἔλεγε κιόλας πὼς τίποτα δὲν εἶναι καὶ πὼς σίγουρος θ' ἀναρρώσῃ. Ἀμὲ, τί πιὸ σίγουρο ὑπάρχει ἀπὸ καλὸ ἀφέντη κι ἀπὸ δὺο γιατροὺς πού προσμένουνε ἀνάρρωση; Πιὸ σίγουρο γιὰ νὰ σὲ σκοτώσῃ, πρᾶμα στὸν κόσμον δὲν ὑπάρχει.

Τὴν κεριακὴ, δεκατέσσερες τοῦ Τρυγητῆ, ἀπὸ τὸ πρῶ πού τὴν ἔπιασε θέρη. Δεῖλα, ἐπειδὴ καὶ συλλογιότανε πάντα τοὺς δὺο γιατροὺς, εἶπε ὁ Ἀντρέας πὼς ἴσως νὰ φωνάζουνε καὶ τὸ γιατρὸ τῆς Κερμαρίας, νὰ δῆ, νὰ τῆς δώσῃ κάτι, νὰ περασῇ. Ὁ γιατρὸς τῆς Κερμαρίας, ὁ κ. Μπόννος, εἶταν ἕνας νέος πού μὲ τὰμαζάκι του ἔτρεχε δῶθε κεῖθε στὰ περιχώρια, νὰ κάμῃ ἔννοεῖται ὅτι δουλειὰ κι ἂν τύχαινε, πόδι νὰ σιάξῃ, σὲ ἀνάγκη καὶ νὰ κόψῃ, δόντι νὰ βγάλῃ, γυναίκα νὰ γεννήσῃ, καμιά λαβωματιά νὰ δέσῃ. Χοντρή γιατρικὴ, πού τὴ γνώριζε ὁ ἄθρωπος ὠραῖα. Σὰν ἦρθε ὅμως στοῦ κ. καθη-

γητῆ, σὰ μυρίστηκε ἄρρωστη ἀπὸ τὰ Παρίσια, πολὺ φρόνιμα ζήτησε νὰ τοῦ δείξουνε τὶς συνταγὰς, κι ἄμα ἔνοιωσε πὼς γιὰ φυματίωση ὁ λόγος, ἀμέσως, ἐπειδὴ δὲν τοῦ ἔλειπε μήτε ἀπόφαση μήτε νοῦς, διώρισε νὰ τὴ θρέψουνε μὲ χυμὸ στυμμένο ἀπὸ κρέας, ἀφοῦ ὄρεξη γιὰ τίποτα δὲν εἶχε. Τὸ χάρηκε ὁ κ. Ἀντρέας, σωστὸ τοῦ φάνηκε, κι ὁ γιατρὸς ἔφυγε. Μὰ ἡ Κατινούλα τοὺς εἶπε τότες πὼς τὸ κρεοζούμι δὲν τὸ σηκώνει τὸ στομάχι τῆς, καὶ πρόστεσε, μὲ χαμόγελο γλυκὸ, πὼς τοὺς παρακαλεῖ νὰ μὴν τῆς δώσουνε, γιὰτὶ φοβᾶται νὰ τὸ δῆ καὶ στὰ μάτια, τόσο τὸ συχαινεται.

Πρῶτη φορὰ, θαρρῶ, πού ὁ κ. Ἀντρέας ἀνακατεβότανε ἀπατός του στὴ δίαιτα, στὶς λεπτομέρειες τῆς ἀρρώστιας. Βρέθηκε καὶ, στὴ βίβλιτα τοῦ κ. Μπόννου, ἔκρυψε τῆς Κατινούλας τὰ λόγια, παραξενεφτήκε. Θέλησε νὰ μάθῃ ἀπὸ πού τῆς ἐρχότανε ἡ ἀηδία γιὰ τὸ ζουμί, πού εἶναι καλὸ πρᾶμα κ' ἐφκολα πίνεται. Μισὸ λοιπὸν ἀπὸ ἐπιστημονικὴ περιέργεια, μισὸ ἀπὸ σέβας γιὰ τοῦ μεγάλου γιατροῦ τοῦ Παρισίου, στοχάστηκε νὰ φέρῃ καὶ γιατρὸ πιὸ προκομμένο, γιατρὸ πού νὰπαγγέλνεται ὄχι πιά σὲ χωρὶ σὰν τὴν Κερμαρία, μὰ σὲ πολιτεία, ὅσο μικρὴ κι ἂν εἶναι. Ἰσια ἴσια, δεκατέσσερα χι-

Ο ΝΟΥΜΑΣ,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἀρ. 10. — Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. 10.

20 λεπτὰ τὸ φύλλον 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ : Στὰ κίθσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργεῖου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιδρόμου, (Ὁφθαλμιατρετο), Βουλῆς, Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηρόδρομου (Ὁμόνοια), σὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα), Ἐξάρχεια, σὸ βιβλιοπωλεῖο «Ἐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέττου [ὁδὸς Σταθίου, ἀντικρὸ στὴ Βουλὴ]. Στὸ Βό' ο, βιβλιοπωλεῖο Χριστόπουλου.

Ἡ συντρομὴ πλερώνεται μπρὸστὰ κ' εἶναι ἐνὸς χρόνου πάντα

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Νόμος καὶ Δημοκρατία—Βιβλία καὶ γουρούνια
—Ὁ πυρήνας—Ὁ Νικολάκης Σπανιω-
νῆς—Τὸ ἄρθρο τῆς «Θεσσαλίας» — Εἶστε
μαλλιαροὶ ;

Ὁ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Παυλοπούλος καταδικάστηκε τὴν περασμένη βδομάδα σὲ σαράντα μερῶν φυλάκιση, γιὰτὶ δὲν καταστράφηκε ἡ Ἀχίλλο ἀπὸ τοὺς Βουζυράρους βεῖχη πὼς φταῖε ἡ Βασιλεία καὶ τὴν ἔβρισε ἀδιάντροπα σὲ κίπιο ἐθνικὸ συλλλητήριο. Κακὸ παιδί δὲν εἶναι ὁ Παυλοπούλος κι ὅτε πιστεύουμε νὰχε τίποτα προσωπικὸ μὲ τὴ Βασιλεία. Τὴν ἔβρισε ὅμως πάντοτε, δταν τοῦ παρουσιάστηκε κατάλληλη περίσταση, τὴν ἔβρισε στὰ Βαγγελικά, ὄντας φοιτητῆς ἀκόμα καὶ βρίζοντας τὴ Βασιλίτσα, ὄχι μονάχα ὡς Βασιλίτσα ἀλλὰ καὶ ὡς γυναίκα, τὴν ἔβρισε δεύτερη φορὰ προσφωνόντας τὸ μακαρίτη Νηλεγγιάννη, σ' ἐκλογικὲς παραμονές, μὲ τὰ λόγια «Ἡγγικεν ἡ ὥρα νὰ ζητηθῶσι τριάκοντα πέντε ἔτων εὐθύναι», τὴν ἔβρισε καὶ σὸ Ἐθνικὸ συλλλητήριο τῆς Ἀχίλλος—καὶ πάντα, εἶπαμε, ὄχι ἀπὸ προσωπικοὺς λόγους, μὰ ἀπὸ δημοκοκικοὺς.

Γιὰτὶ κι ὁ κοπιούλης δικηγόρος, μελετώντας τὴ γῆρῳ του, εἶδε πὼς πολλοὶ—καὶ τενεκίδες μάλιστα οἱ περισσότεροι—ἀναδειχτήκανε καὶ γνήκιαν καὶ Προστυπουροὶ καὶ Πρόεδροι Βουλῆς καὶ ἔγραυ ἐπάλληλοι, ὄχι γιὰτὶ τᾶξίζανε, ἀλλὰ γιὰτὶ ἀγκυλώσανε τὸ Ραμπαραδιανὸ βρίζοντας δταν βρισκονται ὄσω ἀπὸ τὴν Ἀρχὴ καὶ γιέφονται, σὰν ψωριάκια σκυλιά, δταν τοὺς ἀνοίχτει ἡ Ἀδύτοπορα. Γιὰτὶ λοιπὸ νὰ μὴν τὸ κάνει καὶ ἡ ἀφεντιά του, δτα στὴ Βαγγελικὴ ὁ Νόμος ἔιχε, φαίνεται, μουδιασμένα τὰ χέρια του καὶ δὲν τὸν βροπαξε ἀπὸ τὸ μακρὸ, κι δταν ὄστερα, δτα σαλιάρειε τὸ «Ἡγγικεν ἡ

λίόμετρα δρόμο ἀπὸ τὸ Χαμονοκόρφι, ἐκεῖ πού τέλειωνε κι ὁ σιδηρόδρομος, στὸ Λ.....μιὰ πολιτοῦλα δὺόμισυ χιλιάδω ψυχῶ, ξέρανε τὸν κ. Μαλαμέ, πού πέσει φρόντισε κιόλας γιὰ ἕνα βήχα τῆς Μοιρίτας. Γιατρὸς μὲ ὑπόληψη καὶ μὲ ὄνομα. Νὰ δοκιμάσουνε, μὲ καὶ δὲ διώρισε ὁ κ. Μπόννος ὅτι ἔτρεπε, καθὼς φαίνεται. Μήνησε τοῦ κ. Μαλαμέ τὴν ἴδια μέρα, καὶ παρουσιάστηκε ὁ γιατρὸς τὴν τρίτην, δεκάξην τοῦ Τρυγητῆ, δηλαδὴ μῆνα σωστὸ ἀφότου κατέβηκε σὸ ζοχικὸ ἡ Κατινούλα.

Ὁ κ. Μαλαμέ εἶτανε ἄθρωπος τριάντα ἐφτὰ χρονῶ, κοντούτσικος, παχουλός, μὲ μουστάκι μάδρω, χωρὶς γένεια, κ' ἕνα πετὸ καὶ κάτι μάγουλα πού μαιάζανε πηχτὰ πηχτὰ, μεστὰ ζωὴ καὶ δύναμη. Τὰ μάτια ἔξυπνα, βαθιά καὶ συλλογιμένα. Εἶχε σπουδάσει σὸ Παρίσι, ὅπου σπουδάζουνε ὅλοι. Δὲν τᾶξιώθηκε νὰ μπῆ ἰατροκομῆς σὸ νοσοκομῆιο, πού εἶναι τὸ καλῆτερο σχολεῖο καὶ περᾶ γιὰ τίτλος, ἐπειδὴ ἄρχινᾶ τὰ χρηματικὰ του καὶ χρέος του νὰ κερδίσῃ λίγους παρὰδες γιὰ τοὺς γονιοὺς του. Ἀποκαταστήθηκε νέος ἀκίμη σὸ Λ..... Πέτυχε γλήγορα. Τὸν θέλανε τώρα παντοῦ, καὶ κάμποση πείρα, μὲ τὸν καιρὸ, κάμποσα μαθήματα πού τὰ παίρνεις, ἄμα ξέρεις, ἀπὸ τὴ φύση πολὺ πιὸ σίγουρα

... 4 μακαρίτης δ Ντεληγιάννης καθάρισε το Νόμο και εργαζόμενος κατά το Παλάτι, όχι να ζητήσει ευθύνες. Αλλά να πάρει το Πρωθυπουργικό χαρτοφυλάκιο ;

Ο Νόμος λοιπό δημιουργήσας το δημοκοπίσιο κι όσο καλά και άλλα κι αν έκαμε σήμερα ο Νόμος που τον άρπαξε από το γιανή και τον έριξε στη φυλακή, όσο δίκαια κι αν είναι η πρόβη του, δεν τον σηκώνει όμως και το δικαίωμα να σταθεί αθώο απέναντί του και ν'άν τον πει :

— Κύριε Νόμο, η άρεστιά σου με δημιούργησες και για ν'όσαι δίκαιο, ίσαμε το τέλος, πρέπει όπως χτες στάθημα και με δίκαιο, να σταθείς σήμερα να σε δικάσω κ' εγώ, αφού μαζί βρήκαμε τη Βασιλεία, εγώ με τα βρωμολογά μου και η άρεστιά σου με την κλασική σου άνεμελιά.

*

ΑΠΟ τα τόσα έμορφα που είπες ο βουλευτής Γάτσος στη Βουλή την περασμένη Δευτέρα, κουρευιλάζοντας τα περίφημα διδαχτικά βιβλία, είναι και τούτο. Σί κάπιο σχολείο, τα παιδιά βγήκανε για να παίξουν κι άφισανε τα βιβλία τους στην αυλή, όσα γυρίσανε, δε βρήκανε τα βιβλία του, γιατί τους τα φέγγανε τα γουρούνια.

Βέβαια, τροφή καταλληλότερη απ' αυτά δεν μπορούσαν να βρουν. Δε μας είπε όμως ο κ. Βουλευτής, αν τα γουρούνια, όσα τα σφάζανε, είχαν και νόστιμο κρέας—πράμα που δεν μπορούσε ποτέ να γίνει, όσα συλλογιστεί κανείς πως γευτήκανε τέτια τροφή.

Κι όμως τα ευρωκισμένα τα Ρωμιόπουλα τη γεύουνται τόσα χρόνια τώρα, και πολύ πιθανό ν'άν τη γεύουνται κ' εις αιώνα τον άπαντα, με όλους τους κινουρίους νομούς κι όλα τα μονοπώλια που μεταρρύνονται.

*

ΤΡΕΙΣ μέσα στη Βουλή ξεμαρτζώνουν σημαντικά από τους άλλους συναδέρρους τους, ο Πρωτοπαπαδάκης, ο Ρέπουλης κι ο Γούναρης, κι άνεσκάνει κάπως πιδ άνετα όσα διαβάζεις τους λόγους τους, τους γινάμτους ούσια και λογική και τιμιότητα. Νά λοιπόν που δημιουργήθηκε ο πυρήνας μιας καινούριας πολιτικής πιδ γενικής και πιδ άνεξάρτητης. Μοναχά ο Θεός να φυλάξει να μη γίνουνα γλήγορα Υπουργοί, γιατί πάει, χαθήκανε κι αυτοί, αφού το Υπουργικό αξίωμα έχει τη δύναμη στον τόπο μας να καλπονοθεύει τους χαρχαχτήρες και να μεταμορφώνει το άσπυμ σε τενεκέ.

*

ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ το δεξιό μίλησε στη σάλα του «Παρνασσού» ο Νικολάκης ο Σπαντωνής περί του πως πρέπει να χειραφετηθούν οι Έλληνίδες σύμφωνα με τις καινούριες θεωρίες περί γυναικών. Μεγάλο το θέμα, μα ο κύριος Νικολάκης είναι δημοσιογράφος και για τον Αθηναίο δημοσιογράφο τίποτα δεν είναι μεγάλο.

Σα δημοσιογράφος λοιπό μίλησε και λόγου του, πολύ έμορφα και πολύ έξυπνα, και με άρκετους βρωχρισμούς, όσα μάλιστα ήθελε να τα πει έτσι περι διά γραμμάτων, αφήνοντας την έμορφη δημοτική που μιλούσε και ξεγλυστρώντας στην καθρεύουσα.

παρά στα νοσοκομεία, του γυμνάσανε και το χέρι και το νου. Ίσως δεν θ'όδειαζε να παρακολουθήσει όλα τα περιδικά της γιατροσύνης κι όλα της τα καινούρια τα μακαρίτια, μα συνήθιζε να τα κρίνει, όσα μπορούσε, τα πράματα με κρίση δική του, κ' η κρίση του από γεννησιμό του όρθη. Μήτε τα γνοούσε θαρόω πως είχε κάποιαν αξία, πιθανό να μην του έλειπε κ' η περιφάνεια εκείνη που με δίκιο την πηγάζουμε από το καθάριο το συναίσθημα του έαφτου μας και του τ' καταφέραμε, σα βλέπουμε πως άρχισαμε και που φτάσαμε. Μα είτανε συναμά και ντροπέδειλος. Τελμητερός δηλαδή στους λογισμούς του, άπολμος στο φέρσιμο και στους τρόπους του. Η άτολμιά του άφτη βαστούσε, όπως και σε πολλούς πατριώτες του Μπρετόνους, από τη γλώσσα—έτσι το ξηγούσε κατόπι ο ίδιος του κ. Αντρία. Και τόντις στην Μπρετάννια μιλούνε μπρετανικά, που είναι είδος ντόπιο ιδίωμα και διόλου δε μοιάζει με τις άλλες νεολατινικές ή βρωμικικές γλώσσες της Γαλλίας, πρέπει όμως ο Μπρετόνος, όμα βγή δ'όω από το σπίτι του ή το χωριό του, γαλλικά να μιλή, επίσημη γλώσσα ή γαλλική. Από κει λοιπόν και κάποια διγλωσσία που κομποδώνει συχνά τους πιδ ίκανούς, μέσα τους, στη μητρική

Ο κύριος Νικολάκης έχει στα σκαριά, μαθαίνουμε, μεγάλο έργο για το γλωσσικό ζήτημα. Όν το ξητάσει, λέει, από άλλως νέας απόψεις το ζήτημα και θα μας άποδείξει ότι αδύνατο να δημιουργηθεί φιλολογία στον τόπο μας όσο υπάρχει γλωσσικό ζήτημα. Αυτό πιά είναι για γέλια. Πως δεν υπάρχει φιλολογία, αφού μόνο τα χρονογραφημάτά του (για ν'αφίτουμα κτακταίρος τη σπουδαία διάλεξή του στον «Παρνασσό») αξίζουν όσο δεκά φιλολογίες μαζί ;

ΔΗΜΟΣΙΕΨΑΜΕ παράκτου άλίκαίρο το άρθρο που δημοσίεψε η «Θεσσαλία» του Βόλου για την «Απολογία» του Ψυχάρη, όχι μόνο γιατί το βρίσκουμε καλό—μολονότι είναι γραμένο στην καθρεύουσα και μολονότι δε βρίσκουμε σωστές μερικές επιφύλαξεις του άρθρογράφου—άλλα και για να δείξουμε στους Αθηναίους φημεριδογράφους πόσο πιδ καθάρα βλέπουν και πόσο πιδ μπροστά τρέχουν απ' αυτούς οι έπαρχιατες συναδέρροι τους. Για τους φημεριδογράφους πιά της Πόλης δε μιλάμε, γιατί λόγου τους ταξιδεύουν ακόμα με τον άραμπα.

Δεν είναι η πρώτη φορά που η «Θεσσαλία» μιλάει ξεθάρρα για την άλήθεια και τιμάει τους εργάτες της, τιμώντας συνάμα και τον έαυτό της.

— ΕΙΣΘΕ Μολλιερός ;

Αυτή την έρώτηση έκαμε κάποιος άστέιος βουλευτής στον κ. Παναγιωτόπουλο, όταν ο κ. Παναγιωτόπουλος ξεπινάζε την Τρίτη βράδι από το βήμα της Βουλής τα διδαχτικά βιβλία.

Ο κ. Παναγιωτόπουλος διαμαρτυρήθηκε πως δεν είναι μαλλιάρης μα ούτε «πωγωνίτος» κ' έτσι ο άστέιος βουλευτής ίκανοποιήθηκε.

Έτσι γίνεται όποιος λέει την άλήθεια, θύκουσε πάντα κάπιο άστέιο, είτε βουλευτή είτε μη, ν'άν τον έρωτήσει :

— Είστε μαλλιάρης ;

Πολλές φορές η έρώτηση μένει δίχως άπάντηση Κρίμα που ο κ. Παναγιωτόπουλος δεν το συλλογίστηκε αυτό.

Η ΑΠΟΛΟΓΙΑ

(Από τη «Θεσσαλία» του Βόλου, 16 του Φλεβάρη, σελ. 1. στήλη 3—5).

Ο άκούρατος και ένθουσιώδης έν Παρισίους καθηγητής της Νεοελληνικής έν τω Πανεπιστημίο κ. Ψυχάρης έδωκε τελευταίως εις το Έλληνικό κοινόν και τον τρίτον τόμον της Μελέτης του «Ρόδα και Μήλα» περιέχοντα την άπολογίαν αυτού, δι' όσα τω κατεμαρτυρήθησαν κατά τον γιγάντιον άγώνα, τον όποιον άνέλαθεν υπέρ της έπικρατήσεως της δημοτικής γλώσσας.

Μετά μεγάλου πάντοτε ένδιαφέροντος παρακο-

τους τη λαλιά, η φαντασία τους παίρνει όρμόο και τίποτα δε φοβάται στον κοινό τους, το δημόσιο το βίο, κοντοστεκουνται, και για τούτο είναι συνάμα περιφανοί και ντροπαλοί. Το φιλότιμό τους έφοκλα πειράζεται κι όλοένα μεγαλώνει από το να ζουνε, άκόμη και στη συγκοινωνία, μόνοι με τον έαφτό τους. Η γλώσσα, η προγονική συνήθεια της διγλωσσίας, τους χωρίζει και την ψυχή τους από τους άλλους.

Το φιλότιμο του κ. Μαλαμέ φάνηκε άνήθελά του και στις πρώτες βίζιτες που έκαμε της Κατινούλας. Ίσως πάλε τονε σκλάβωνε και δάφτونه το μυστήριο, ίσως του θόλωνε η πρόληψη τα μυκλά. Κατάλαβε άμέσως τί τρέχει κατάλαβε κιόλας πως δεν έπρεπε κανείς να παραγυριβη και πως ένα χειρουργήμα μπορούσε να σώση την άβρωστη. Μα δεν το είπε άμέσως. Και πως να το πη ; Μήπως, ότι που ήρθε, δεν του νοματίσανε τους περίφημους γιατρούς του Παρισίου, τους μαστόρους και τους φωστήρες που φροντίσανε για την Κατινούλα ; Τί δικαίωμα είχε του λόγου του, ένα γιατρούδάκι εκεί του Λ.... να ξεστομίση γνώμη δική του ; Τάχα τον παρακαλέσανε οι συναδέρροι να κοιτάξη, του γράψανε τέλος, του δώσανε τέλος την άδεια, γιατί χρέη έχει κάθε για-

λουθούμεν και αισθανόμεθα προς τοστο καθήκον, όλην την φιλολογικήν κίνητιν των λεγομένων έπαδών της δημοτικής γλώσσας και δεν δυνάμεθα ν' άποκρύψωμεν, ότι εις όλα τα είδη του γραπτού λόγου εύρομεν όντως τοιαύτα άριστουργήματα, όστε δεν είμεθα μακράν της άληθείας εάν είπωμεν, ότι πολυταχέως θα τεθή έκποδών η νεκρά γλώσσα την όποιαν διδασκόμεθα και θα επιπλευση η ζωντανή, η ρέουσα, η παραστατική γλώσσα, την όποιαν όμιλούμεν σήμεραν όλοι μας, έπιστήμονες, έμποροι, βιομήχανοι, δημοσιογράφοι, και την όποιαν ήρχισαν ήδη πολλοί να μεταχειρίζονται και εις τον γραπτόν λόγον, με τάσεις γενικεύσεως της χρήσεως ταύτης.

Βεβαίως ο άγών του κ. Ψυχάρη και των δημοτικιστών δεν είναι άγών υπέρ της καθομιλουμένης, άλλ' άγών υπέρ της δημοτικής, υπέρ της άκρας δημοτικής.

Δεν δυνάμεθα έν τούτοις παρά συμπαιώ να βλέπωμεν τον άγώνα αυτόν. Διότι δι' αυτού θα φθάσωμεν μιαν ήμέραν εις την κατάργησιν της διγλωσσίας και εις την έμπέδωσιν καθ' όλον τον Έλληνισμόν μιας και μόνης γλώσσας, της ΚΑΘΟΜΙΛΟΥΜΕΝΗΣ, προς την πλησιέστατα κείται η δημοτική.

Είναι πλέον πανθομολογούμενον, ούδ' αυτοί οι κοπτόμενοι υπέρ της λεγομένης καθρεύουσης το κρύπτουσιν, ότι η διγλωσσία έν Ελλάδα έφερε και άποδίδει τοιαύτα άποτελέσματα, όστε εις αυτήν και μόνον δεν ν' άποδοθη όλη η ήμιμύθεια και η κακομοιρία, η όποια μας ματτιζει.

Εις όλον τον κόσμον ένας μαθητής τελειώνων το Σχολαρχείον καθίσταται ίκανός μόνος, με τας γνώσεις τας όποιας άπεκόμισε, να άποδοθη εις τον άγώνα της ζωής καλλίτερον κατηρτισμένος και από τον ίδιόν μας τελειόφοιτον του Πανεπιστημίου.

Έδώ στέλλομεν τα παιδιά μας εις το Σχολείον και καθήνται ένδεκα χρόνια, τελειώνουν το Γυμνάσιον και αν τους ρωτήσης τί έμαθον θα ήδης ότι δεν μπορούν να γράψουν άλανθάστως δύο νοήματα ή μιαν ιδέαν, διότι επί ένδεκα χρόνια παραγέμισαν τας κεφαλάς των με παρακειμένους και ύπερσυντελικούς σαν τον περίφημον λευκός ό, ής, ή, λευκότε ήτον, ήτον. Λευκότες είμεν, είψασαν και..... ήσαν ! ! !

Ο κυκεών αυτός και η ένθική ζημία η προερχομένη από την διγλωσσίαν αυτήν δεν ήτο δυνατόν ή να συγκινήσωσι ανθρώπους άγαπώντας το Έθνος και βλέποντας διόφανερν τον μαρμαδόν εκ της έμ-

πρός και προς τους συναδέρρους, όχι μονάχα προς τους άβρώστους ; Αζάφανα, δεν είναι και όρθο ν'ανακατίβεται σε πράματα που τα ζετάνανε και τάποφασίσανε με τη γνώση τους. Η γνώση του μπορεί να μην τους άρέση, και με δίκιο. Του κόστιζε ως τόσο να φύγη έτσι, δίχως να τους ανοίξη λιγάκι τα μάτια, γιατί άπορούσε με τα τόσα περιττά γιατρικά, που αδύνατο να μην τη βλάψουνε. Συλλογίστηκε τόντες να τους δώση να καταλάβουνε πως άλλιώς έπρεπε να πιάσουνε τη δουλειά, και τους παραγγείλε να πλένουνε τη φούσκα με βορικό όξύ διαλυμένο στο νερό, δηλαδή με νερό βορικόμεινο τριάντα ως τριάντα πέντε βαθμώ θερμοκρασία. Νόμιζε πως κάπως θα νοιώσουνε, αφού τους έδειχνε πως η φούσκα θέλει τώρα προσοχή, έννοείται και το νεφρί μαζί της, επειδή άλλος τρόπος δεν υπάρχει να θεραπεύης νεφρί, παρά θεραπεύοντας πρώτα τη φούσκα. Πρόστεσε πως τους συδούλεβε άπλή και κάπως στοιχειώδην θεραπεία. Τις δύο τελεφταίες λέξεις της είπε μάλιστα με τόνο χωριστό. Τα λόγια του άφτά είτανε τα μόνα που σου φανερώνανε, αν ήθελεις να το ήδης, πως δεν έγκρινε τους συναδέρρους του. Μέσα του τάλεγε πιδ χοντρά, και σάστιζε πως δεν το στοχαστήκανε να της διορίσουνε τουλάχιστο πλουσί-